

prawoboze.org

Prawo Boże: Aneks 3: Tzitzit (frędzle, chwosty, sznury)

PRZYKAZANIE, ABY PAMIĘTAĆ O PRZYKAZANIACH

NAKAZ DOTYCZĄCY TZITZITÓW

Przykazanie dotyczące tzitzitów, dane przez Boga za pośrednictwem Mojżesza podczas 40 lat wędrówki, nakazuje synom Izraela — zarówno urodzonym Izraelitom, jak i cudzoziemcom — wykonać frędzle (*tzitzit* [צִיצִית], czyli nici, frędzle, chwosty) na rogach swoich szat i wpleść w nie nitkę z koloru niebieskiego.

Ten fizyczny symbol ma odróżniać naśladowców Boga i pełnić funkcję nieustannego przypomnienia o ich tożsamości i oddaniu Jego przykazaniom.

ZNACZENIE NIEBIESKIEJ NITKI

Wplecenie niebieskiej nitki — koloru często kojarzonego z niebem i boskością — podkreśla świętość i wagę tego przypomnienia. To przykazanie zostało określone jako obowiązujące „przez wszystkie wasze pokolenia”, co oznacza, że nie jest ograniczone czasowo, lecz ma być przestrzegane nieustannie:

„PAN powiedział do Mojżesza: Powiedz synom Izraela, że mają sobie czynić frędzle na rogach swoich szat przez wszystkie pokolenia i umieszczać niebieską nitkę na każdym frędzlu. Będziecie mieć te frędzle, aby na nie patrzeć i pamiętać o wszystkich przykazaniach PANA, aby je wypełniać i nie ulegać zachciankom swojego serca i oczu, które prowadzą do niewierności. W ten sposób będziecie pamiętać o wszystkich moich przykazaniach i będziecie święci dla waszego Boga.” (Liczb 15:37-40)

TZITZIT JAKO ŚWIĘTE NARZĘDZIE

Tzitzit nie jest jedynie ozdobą; to święte narzędzie mające prowadzić lud Boży do posłuszeństwa. Cel jego istnienia jest jasny: powstrzymać wierzących od podążania za własnymi pragnieniami i prowadzić ich do życia w świętości przed Bogiem.

Nosząc *tzitzity*, naśladowcy Pana okazują swoje oddanie Jego przykazaniom i codziennie przypominają sobie o przymierzu, jakie zawarli z Nim.

TYLKO DLA MĘŻCZYZN, CZY DLA WSZYSTKICH?

TERMINOLOGIA HEBRAJSKA

Jednym z najczęściej zadawanych pytań dotyczących tego przykazania jest to, czy dotyczy ono wyłącznie mężczyzn, czy też wszystkich. Odpowiedź znajduje się w hebrajskim terminie użytym w tym wersecie: *Bnei Yisrael* (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), czyli „synowie Izraela” (forma męska).

W innych wersetach, gdy Bóg kieruje instrukcje do całej wspólnoty, używa zwrotu *Kol-Kahal Yisrael* (כָּל-קֹהֵל יִשְׂרָאֵל), co oznacza „zgromadzenie Izraela” — i jasno odnosi się do całej społeczności (zob. Jozuego 8:35; Powtórzonego Prawa 31:11; 2 Kronik 34:30).

Są również przypadki, w których całe społeczeństwo jest określane słowem *am* (עַם), czyli „lud” — słowo to jest jednoznacznie neutralne płciowo. Na przykład, gdy Bóg przekazywał Dziesięć Przykazań: „Wtedy Mojżesz zszedł do ludu (עַם) i im powiedział” (Wyjścia 19:25).

Wybór słowa użytego w przykazaniu dotyczącym *tzitzitu* w oryginalnym hebrajskim wskazuje, że zostało ono skierowane konkretnie do *synów* („mężczyzn”) Izraela.

STOSOWANIE WŚRÓD KOBIET DZISIAJ

Choć niektóre współczesne Żydówki oraz mesjanistyczne kobiety z narodów chętnie ozdabiają swoje ubrania tym, co nazywają *tzitzitami*, nie ma żadnych przesłanek, że to przykazanie miało dotyczyć obu płci.

JAK NOSIĆ TZITZITY

Tzitzity powinny być przymocowane do ubrania: dwa z przodu i dwa z tyłu, z wyjątkiem kąpieli (oczywiście). Niektórzy uważają ich noszenie podczas snu za opcjonalne. Ci, którzy ich nie noszą podczas snu, kierują się logiką, że celem *tzitzitów* jest wizualne przypomnienie, które nie ma zastosowania, gdy ktoś śpi.

Wymowa *tzitzits* to (*zitzit*), a formy mnogie to *tzitzitot* (*zitziôt*) lub po prostu *tzitzits*.

KOLOR NITEK

BRAK OKREŚLONEGO ODCIENIA NIEBIESKIEGO

Warto zauważyć, że w przykazaniu nie podano konkretnego odcienia niebieskiego (ani purpurowego) dla nitki. We współczesnym judaizmie wielu rezygnuje z dodawania niebieskiej nitki, argumentując, że nie znamy jej dokładnego odcienia, i używa wyłącznie białych nitek w swoich *tzitzitach*. Jednak gdyby konkretny odcień był kluczowy, Bóg z pewnością by to doprecyzował.

Istotą przykazania jest posłuszeństwo i ciągle przypominanie sobie o przykazaniach Bożych, a nie precyzyjny odcień koloru.

SYMBOLOGIA NIEBIESKIEJ NITKI

Niektórzy wierzą, że niebieska nitka symbolizuje Mesjasza, chociaż nie ma na to żadnego potwierdzenia w Piśmie Świętym, mimo że ta interpretacja może wydawać się atrakcyjna.

Inni, korzystając z braku ograniczeń dotyczących koloru pozostałych nitek — poza wymogiem jednej niebieskiej — tworzą ozdobne *tzitzity* w wielu kolorach. Nie jest to zalecane, ponieważ świadczy o lekceważeniu przykazań Bożych, co nie przynosi duchowego pożytku.

KONTEKST HISTORYCZNY DOTYCZĄCY KOLORÓW

W czasach biblijnych farbowanie nici było kosztowne, dlatego niemal pewne jest, że oryginalne *tzitzity* były wykonane z wełny owiec, kóz lub wielbłądów — najprawdopodobniej w naturalnych kolorach, od bieli po beż. Zalecamy trzymanie się tych naturalnych tonów.

LICZBA NITEK

BIBLIJNE WSKAZANIA DOTYCZĄCE NITEK

Pismo Święte nie określa, ile nitek powinien mieć każdy *tzitzit*. Jedynym wymogiem jest to, że jedna z nitek musi być niebieska.

We współczesnym judaizmie *tzitzity* zwykle wykonuje się z czterech nitek złożonych na pół, co daje łącznie osiem nitek. Dodaje się również węzły, które uważa się za obowiązkowe. Jednak ta praktyka — osiem nitek i węzły — to tradycja rabiniczna, niemająca podstawy w Piśmie.

TRZY RODZAJE TZITZIT (FRĘDZLE, CHWOSTY, SZNURY). JEDEN SPEŁNIA PRZYKAZANIE (LICZB 15:37–40), A DWA NIE.

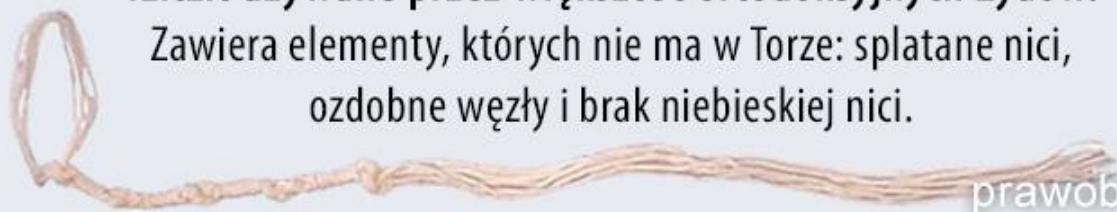
Tzitzit zgodnie z instrukcją Tory. Proste do wykonania. Bez ozdobnych węzłów, bez spletanых nitek, z jedną niebieską nicią.

Tzitzit używane przez niektórych ortodoksyjnych Żydów i ruch mesjanistyczny. Zawiera elementy, których nie ma w Torze: spletane nici, ozdobne węzły i dwie niebieskie nici.

Tzitzit używane przez większość ortodoksyjnych Żydów. Zawiera elementy, których nie ma w Torze: spletane nici, ozdobne węzły i brak niebieskiej nici.

prawoboze.org

SUGEROWANA LICZBA: PIĘĆ LUB DZIESIĘĆ NITEK

Dla naszych celów sugerujemy użycie pięciu lub dziesięciu nitek w każdym *tzitzicie*. Tę liczbę wybieramy, ponieważ jeśli celem *tzitzitów* jest przypominanie o przykazaniach Bożych, to odpowiednie będzie, by liczba nitek nawiązywała do [Dziesięciu Przykazań](#).

Chociaż w Prawie Bożym z pewnością jest więcej niż dziesięć przykazań, to dwie tablice z Dziesięcioma Przykazaniami z Księgi Wyjścia 20 od dawna są postrzegane jako symbol całości Prawa Bożego

SYMBOLOGIA LICZBY NITEK

W tym przypadku:

- **Dziesięć nitek** może symbolizować Dziesięć Przykazań w każdym *tzitzicie*.
- **Pięć nitek** może oznaczać po pięć przykazań na każdej tablicy, choć nie wiadomo dokładnie, jak zostały one podzielone między dwiema tablicami.

Wielu spekuluje (bez dowodów), że jedna tablica zawierała cztery przykazania dotyczące relacji z Bogiem, a druga sześć dotyczących relacji z ludźmi.

Bez względu na to, wybór pięciu lub dziesięciu nitek to jedynie sugestia, ponieważ Bóg nie przekazał tej informacji Mojżeszowi.

**Wykonaj własny tzitzit
zgodnie z przykazaniem
Bożym**
[Pobierz PDF](#)

„ABYŚCIE NA NIE PATRZYLI I PAMIĘTALI”

WIZUALNE NARZĘDZIE POSŁUSZEŃSTWA

Tzitzit z niebieską nitką służy jako wizualne narzędzie pomagające sługom Bożym pamiętać i wypełniać wszystkie Jego przykazania. Werset podkreśla znaczenie unikania pragnień serca i oczu, które mogą prowadzić do grzechu. Zamiast tego naśladowcy Boga mają skupić się na posłuszeństwie Jego przykazaniom.

PONAD CZASOWA ZASADA

Zasada ta jest ponadczasowa i dotyczy zarówno starożytnych Izraelitów, jak i dzisiejszych chrześcijan, którzy są wezwani do wierności przykazaniom Boga i unikania pokus świata. Zawsze, gdy Bóg nakazuje nam coś pamiętać, to dlatego, że wie, jak łatwo zapominamy.

BARIERA PRZED GRZEchem

To „zapomnienie” nie oznacza jedynie nieprzypomnienia sobie przykazań, ale także brak działania zgodnego z nimi. Kiedy ktoś ma popełnić grzech i spojrzeć na swoje *tzitzity*, przypomina sobie, że istnieje Bóg, który dał mu przykazania. A jeśli te przykazania nie są przestrzegane, będą konsekwencje.

W tym sensie *tzitzit* działa jak bariera przed grzechem, pomagając wierzącym zachować świadomość swoich obowiązków i trwać w wierności wobec Boga.

„WSZYSTKIE MOJE PRZYKAZANIA”

WEZWANIE DO PEŁNEGO POSŁUSZEŃSTWA

Przestrzeganie wszystkich przykazań Bożych jest kluczowe dla zachowania świętości i wierności wobec Niego. *Tzitzity* na szatach są namacalnym symbolem przypominającym sługom Bożym o ich odpowiedzialności, by prowadzić święte i posłuszne życie.

Bycie świętym — czyli oddzielnym dla Boga — to centralny temat całej Biblii, a to konkretne przykazanie daje sługom Bożym praktyczny sposób, by pamiętać o swoim obowiązku posłuszeństwa.

ZNACZENIE „WSZYSTKICH” PRZYKAZAŃ

Warto zwrócić uwagę na użycie hebrajskiego rzeczownika *kōl* (**כָּל**), czyli „wszystkie”, co podkreśla konieczność przestrzegania nie tylko niektórych przykazań — jak to się dzieje niemal we wszystkich kościołach na świecie — lecz całego „pakietu” przykazań, które zostały nam dane.

Przykazania Boga to tak naprawdę instrukcje, które należy wiernie wypełniać, jeśli pragniemy Mu się podobać. Tylko wtedy zostaniemy postawieni w pozycji, by zostać posłanym do Jezusa i otrzymać przebaczenie grzechów przez Jego ofiarę odkupienia.

PROCES PROWADZĄCY DO ZBAWIENIA

PODOBANIE SIĘ OJCU PRZEZ POSŁUSZEŃSTWO

Jezus jasno nauczał, że droga do zbawienia zaczyna się od tego, że dana osoba podoba się Ojcu swoim postępowaniem (Psalm 18:22-24). Gdy Ojciec bada serce człowieka i potwierdza jego skłonność do posłuszeństwa, Duch Święty prowadzi tę osobę do przestrzegania wszystkich Jego świętych przykazań.

ROLA OJCA W PROWADZENIU DO JEZUSA

Ojciec następnie posyła, czyli „ofiarowuje”, tę osobę Jezusowi:

„Nikt nie może przyjść do Mnie, jeśli go nie pociągnie Ojciec, który Mnie posłał; a Ja go wskreszę w dniu ostatecznym” (Jana 6:44).

I również:

„A to jest wola Tego, który Mnie posłał: abym nie stracił żadnego z tych, których Mi dał, lecz abym ich wskrzesił w dniu ostatecznym” (Jana 6:39).

TZITZITY JAKO CODZIENNE PRZYPOMNIENIE

Tzitzity, jako widoczne i fizyczne przypomnienie, odgrywają istotną rolę w tym procesie — służą codziennie sługom Bożym jako pomoc w trwaniu w posłuszeństwie i świętości.

Ta ciągła świadomość wszystkich przykazań Bożych nie jest opcjonalna, lecz stanowi fundamentalny element życia poświęconego Bogu i zgodnego z Jego wolą.

JEZUS I TZITZIT

Jezus Chrystus swoim życiem ukazał znaczenie wypełniania przykazań Bożych, w tym noszenia *tzitzitów* na swoich szatach. Kiedy czytamy oryginalne greckie słowo [*kraspedon* ([κράσπεδον](#))], oznaczające *tzitzit*, frędzle, chwosty], staje się jasne, że to właśnie *tzitzit* dotknęła kobieta cierpiąca na krwotok, by otrzymać uzdrowienie:

„I oto kobieta, która od dwunastu lat cierpiała na krwotok, podeszła z tyłu i dotknęła frędzli Jego szaty” (Mateusza 9:20).

Podobnie w Ewangelii Marka widzimy, że wielu pragnęło dotknąć tztizitu Jezusa, uznając je za symbol potężnych przykazań Bożych, które przynoszą błogosławieństwo i uzdrowienie:

„A gdziekolwiek przyszedł — do wsi, miast czy osad — kładli chorych na rynkach i prosili Go, aby choć frędzli Jego płaszcza mogli dotknąć; a wszyscy, którzy Go dotknęli, zostali uzdrowieni” (Marka 6:56).

ZNACZENIE TZITZITÓW W ŻYCIU JEZUSA

Relacje te pokazują, że Jezus wiernie przestrzegał przykazania noszenia *tztizitów*, tak jak zostało to nakazane w Torze. *Tztizity* nie były jedynie ozdobą, lecz głębokim symbolem przykazań Bożych, które Jezus uosabiał i których przestrzegał. Uznanie *tztizitów* przez lud za punkt kontaktu z mocą Bożą podkreśla rolę posłuszeństwa Prawu Bożemu jako źródła błogosławieństw i cudów.

Posłuszeństwo Jezusa wobec tego przykazania ukazuje Jego pełne podporządkowanie się Prawu Bożemu i daje potężny przykład dla wszystkich Jego naśladowców — nie tylko w kwestii tztizitów, ale także wszystkich przykazań Ojca, takich jak Szabat, obrzezanie, włosy i broda oraz zakazane mięsa.